

Johann Ludwig Engel

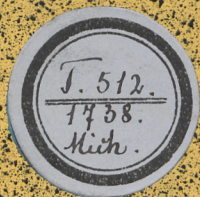
De Excitatione Angelorum Ad Celebrandas Nobiscum Lavdes Divinas, Occasione Loci, Psalm. CIII. vers. 20, Et Aliorum, Qvædam Disserit, Et Pro Officio Rectorali, Cives Academiæ, O. O. Honoratissimos, In Angelorum, Qvod Vocamus, Angelorum Avtem Domino Dicamus, Festo ...

Rostochii: Typis Johann. Jacobi Adleri, [1738?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004021992>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1738. Michael.

~~A-1256.~~ 249.

M. 1738

DE
EXCITATIONE ANGE-
LORVM AD CELEBRANDAS
NOBISCVM LAVDES
DIVINAS,

OCCASIONE
LOCI, Pfalm. CIII, vers. 20, ET ALIORVM,
QVÆDAM DISSERIT,

ET
PRO OFFICIO RECTORALI,
CIVES ACADEMIÆ, O O
HONORATISSIMO

IN
ANGELORVM,

QVOD VOCAMVS,
ANGELORVM AVTEM *DOMINO*
DICAMVS,

FESTO,

OMNI, QVO FAS EST, STUDIO
ADMONET

ACADEMIÆ VARNIACÆ RECTOR,
M. JOHANN. LVDOVIC. *ENOCZ*,

PHIL. RATIONAL. PROF. DVCAL. ORD. FACVLT.
SVÆ HOD. DECANVS.

ROSTOCHII,

Typis JOHANN. JACOBI ADLERI, SEREN. PRINCIPIS
& ACAD. Typogr.

M. 1256 249

47

Primarium est primariorum Dei ministrorum, Angelorum, in cœlis officium, laudes celebrare divinas: ad quod prompte, ac indefinenter exsequendum, pluribus illi modis excitantur. Coram intuentur gloriam, sive excellentiam divinæ majestatis: Quid inde? Nonne, si nos homines, in his terris adhuc agentes, consideratio ejus gloriæ movet, ut gloriosissimum Numen veneremur, mentes quoque cœlestes ad venerandum movebuntur? Immo certe, eo incitatiores erunt, quo longius ipsarum cognitio, quæ intuitiva est, nostram cognitionem, quam abstractivam vocamus, antecedit. Nobis quoque, quando data est ea per Spiritum Dei gratia, ut veræ sanctitati studeamus, nil solet prius, aut antiquius esse, quam, ut laudemus Sanctissimum. Ergone nobis persuaserimus, angelos, adhuc concreata sibi, & perfecta sanctitate gaudentes, hæc ipsa & semper, & maxime stimulari, ut in laudando summo, ac perfectissimo Numine, partes expleant suas? Iidem se invicem ad celebrandum excitant. Quemadmodum enim pii homines, instar rotarum automati, se invicem agunt ac impellunt, & candelarum instar, aut prunarum, alius alium incendit: ita tales rotæ cœlestes, ac incendentes flammæ magis adhuc dicendi sunt angeli. Præterea incitantur contemplatione singularum, quas Deus condidit, rerum, siquidem nullæ deprehenduntur, in quibus minus adsit, quod admirentur, summisque laudibus extollant

lant. Ac præsertim, quum ad semet hic adtendentes, vident, quæ & quanta, in ipsorum naturam, collata voluerit sapientissimus, & benignissimus angelicæ naturæ Auctor, non possunt non & gratulari sibi, & Deo laudes gratesque maximas obferre. Admirabili quoque Dei providentia, singulis ipsius operibus, rerum creaturarum conservatione, huiusque universi gubernatione ita delectantur, ut subinde novam capiant laudandi materiam. Restat vero notabilis alia angelorum, ad celebrandas laudes divinas, excitatio. Quænam ergo? Ea est, quum angeli, singulari quadam ratione, excitantur a piis hominibus, vel extra ecclesiam triumphantem adhuc constitutis. De qua quidem in præfenti, quum hodiernus dies, & officium nostrum, ut *Cives Academicos* moneamus, admonet, paulo fufius differere, animus est.

Scilicet, angelis ejusmodi excitationem ab hominibus piis proficisci, nemo nesciet, nisi, qui ita hospes in Bibliis, ut vel notissimum Psalmum CIII, ejusque comma XX, quo sanctus David mentes cœlestes de laudando DEO adpellavit, ignoret. Taceamus adhuc loca alia.

Hic vero primum debet constare, qua fronte, *quoque jure* compellendi ac excitandi partes sibi sumere audeant pii. Idem finis est, ad quem & angeli creati, & homines: utrique enim conditi sunt, ut gloriam Conditoris & agnoscant, & celebrent. Hinc, quod in cœlis trifagium angeli canunt, idem in terris pii imitantur. Quodsi vero ad eundem utrique contendunt finem, quid obstat, quominus certatim, & ita contendant, ut se invicem acuunt, & excitent: præsertim, quum, quo quisque vel plures, vel præstantiores, ad laudandum Deum exsuscitet, eo & propius, & magis, præstitutum attingat finem. Quare quidem angeli suum ducent, ut, quantum in se est, excitent homines; sed hominibus quoque integrum est, in societatem celebrandi Numinis angelos adcersere. Nec est, quod dicas, eam esse angelorum alacritatem & perfectionem, ut hominum, qui vix lento eos gradu sequuntur, non indigeant stimulis. Primum enim plura sunt laudum divinarum genera, ad quorum alia atque alia possunt & angeli invitari, ita quidem, ut has præcise, non alias hac vice laudes nobiscum decantent. Deinde, quamvis maxime alacres spiritus sint illi cœlestes; tamen se invicem ipsi incendunt,

siquidem hoc ad perfectionem spectat, & zelum significat gloriae divinae. Denique, sunt quidem homines angelis multo & imperfectiores, & seigniores; attamen sufficit, quod ad perfecta & summa adspirant, vel angelos excitando, immo sufficit, quod in excitandis illis ipsam quamdam angelicam imitantur virtutem.

Credentes quoque ac pii rectissime sibi persuadent, esse aliquam suam, eamque veram, quamvis non in omnibus talem, qualem inter sese habent, cum sanctis etiam angelis communionem. Ac in statu hominis instituto, hoc est, ante, quam amitteret imaginem divinam, singularem prorsus angelos cum hominibus amicitiam coluisse, seque his & frequentes, & conjunctissimos sociasse, dubitari nequit. Similis simili gaudet; homo vero angelorum quam simillimus extitit. Hinc & factum, cum pluribus judicamus, ut eo felicius dicam? an infelicius primis parentibus imponeret genius infernalis, angelum bonum specie mentitus, quum non nesciret, hominem consortio spirituum coelestium satis adsueto. Deinceps quidem in statu destituto, sive post tristissimum hominis lapsum, aversi prorsus fuerunt angeli: nec enim fieri poterat, ut, qui toti pendebant a nutu sanctissimi Numinis, cum homine, a Deo se totum alienante, commercium haberent. Verum enim vero, instauratam mox amicitiam, quum, intercedente quidem mediatore Christo, homines cum Deo in gratiam redirent, quis dubitat? Quare & Paulus laete ac magnifice dixit, *ad myriades angelorum nos adcessisse*.^{*} Et quamvis vel nobis ipsis, quanam haec conjunctio, & communio sit, minus adhuc pateat: tamen de ea sat certi sumus, novimusque, unam eandemque esse ecclesiam angelorum & hominum, quorum utriusque sint ad societatem omnium bonorum cum Deo electi. In altera vita de communione hac constabit apertius, ubi plenaria *ἰταγγελία* nobis adcedet. Haec autem, qua angeli hominesque inter se continentur, cognatio, atque communio novum jam fundamentum est, ut hi possint illos, ad celebrandum nomen divinum, sibi socios expetere. Quod si enim gaudent conjunctione, jungantur omnino communi eo, ac primario studio laudis divinae. Et, quum certum sit, nunquam certius hominibus angelos adfore socios, quam, quum illi primarium DEO cultum praestant, nomen ipsius & gloriam exaltantes, facile

^{*}Ebr. X, 22.

le adparet, quo jure, tiem qua confidentia hic angelos postulāre possint.

Satis quidem, quin etiam solemnissime testati sunt spiritus cœlestes, omnino se societatem inire velle, ubi celebrandæ sint ab hominibus laudes divinæ: præsertim &, ubi ob beneficia, hominum generi præstita, laudandus Dominus. Cogitemus, quæso, quales se, nato Servatore mundi, vel ultimæ sortis hominibus, pastoribus illis, dederint, cantantes eam in excelsis gloriam, quam in terris hi canere debebant. Quidni ergo & liceat, & deceat angelos excitare & invitare, ut laudibus nobiscum summum Numen efferant?

Alterum jam caput meditationis est, ut dispiciamus de eo, ad quod angeli sunt ab hominibus excitandi. Nimirum, ad celebrandum laudes divinas. Laudes hæc primum quam latissime patent. Manifestat DEus majestatem suam in cœlis, quæ tanta, ut omnes cœlos longissime superet, ac propterea cum stupore cordis admiranda, intensissimoque adfectu prædicanda est. Manifestat suam gloriam in mundo hoc adspectabili, ita, ut usque quaque ejus virtus, potentia, deitas elucescat. * Tota cœli machina nos in ejus iterum admirationem rapit, gloriam ipsius enarrans: ** totus terrarum orbis pari ratione de sapientia, potentia, bonitate, aliisque attributis divinis testatur. Amplam DEum celebrandi materiem præbent omnes res creatæ, vita destitutæ; ampliorem, quæ ratione quidem, non vita carent; longe amplissimam, quæ gaudent utraque. Longum foret, singula edisserere. Interim tamen homo judicet, ad se pertinere considerationem omnis ejus, quam DEus manifestat, gloriæ, immo & cogitationem majestatis, quam cœlites inveniunt, suumque esse, ut omnem hanc majestatem, gloriamve, laudibus suis quasi amplificet. Quare quidem hic advocabit, excitabit, sibi que socios volet angelos, ut in genere nomen Altissimi prædicetur.

Attamen specialiori ratione respiciendum est ad laudes, summo Numini debitas ob beneficia, quibus peculiariter ac largissime genus hominum prosequitur. Homo enim non generaliter tantum gaudet, sed & multo specialiori, quam reliquæ res crea-

) 3

* Rom. I, 20. ** Psalm. XIX, 2.

ta, DEI providentia. Omnium maxime hic venit consideranda mira ea benevolentia, quam gratiosissimum Numen in opere redemptionis, per Christum, ipsum DEI filium, facta, demonstravit: estque attendendum, quanta in hoc opere gloria Altissimi elucescat: ea scilicet, quam nec cogitando unquam adsequi licet. Dignus itaque non modo DEUS, qui laudetur, sed & is est, qui nunquam, immo nec in aeternum satis. Atque hæc potissimum sunt laudes, ad quas digne extollendas, invitandi & excitandi angeli: Quibus & ipsi ita delectantur, ut inde a primis mundi temporibus desideraverint, evangelica hæc mysteria introrspicere.

Ceterum, quæ omnibus quidem hominibus obferuntur beneficia, ea tamen solis credentibus atque piis, per providentiam specialissimam, ac gratiam eam, quam pluribus actibus Spiritus sanctus exercet, certissime conferuntur. Hi igitur, specialissime semet ipsos contemplati, & quanta sibi sint a DEO concessa, deprehendentes, primum obstupescunt, agnita præsertim indignitate sua; mox vero eo magis excitantur, ut laudent. Laudantes excitant & alios, qui secum eandem gratiam gloriamque DEI celebratum eant: nec possunt, quin ipsis sanctis angelis, præcipua quadam ratione, laudei deprædicandas suas commendent.

Sed agendum quoque, ut innotescat *modus angelos excitandi*: qui quidem duplex indicandus, & *directus* alter, alter vero *indirectus* dicendus est. Ille, quem & maxime hic attendimus, tenetur per compellationem angelorum, (ab invocatione quidem multum diversam) & per æquam postulationem, ut cum laudationibus nostris jungant suas. Binis hic vicibus exemplum prævit *sanctus David*, altera quidem sic mentes coelestes adfatus: * *Benedicite Jehovæ angeli ejus, potentes virtutes, qui facitis verbum ejus* cet. Altera vero sic: ** *Laudate eum omnes angeli ejus, laudate eum* cet. Davidem imitatus est auctor cantici, quod tribus pueris, in furnum candentem injectis, tribuitur; sic enim ille: *** *Benedicite angeli Domini Domino, cantate, et superexaltate eum usque in secula.* Huc spectant quoque loquutiones, quibus *caelos* adloquutus *Esaías*,

* Psalm. CIII, 20. ** Psalm. CXLVIII, 2. *** *Laudas. trium pueror.*
vers. 60.

Esaïas, propheta, eos, ob factam a Domino redemptionem, ob ejus demonstratam gloriam, ob factam consolationem, iterum iterumque jubet *cantare, sive laudare*. * Per cœlos enim quid intelligit, nisi cœlites, imprimis autem angelos? **

Equidem jam quæras, an excitaciones, a Davide nec non *Esaïa* factæ, heroicæ sint, prorsus singulares, & eæ, quas alii minus imitentur? Sed vero licet omnino imitari. Profecto, liber hymnorum Davidicorum duplici nobis est traditus sine, primo, ut dogmata fidei, vitæque sanctæ præcepta, ex eo addiscamus, deinde, ut eundem in exercitium instituendarum precum adhibeamus. Num igitur, quum psalmos, in quibus rex angelos compellavit, nostros facimus, omittenda angelorum compellatio est? Causam ego, cur omittatur, video nullam. Quin potius hic repetenda, quæ supra edisseruimus, ubi docuimus, quo jure angeli possint ab hominibus excitari. Nempe, quum angeli non cum solo Davide, aut *Esaïa*, sed cum omnibus fidelibus ac piis, ad eundem finem, qui est celebratio & gloria divini nominis, contendant; quumque omnes fideles ac pii non secus, ac duumviri illi sancti, cum angelis communionem colant; denique, quum omnibus ac singulis, Deum celebraturis, angeli se promtos jungant: certe est omnibus quoque integrum ac pium, angelos compellare, & ad celebrandas cum ipsis laudes divinas excitare. Nondum diximus de fine, ad quem se refert illa cœlestium mentium excitatio; verum, quando mox de eo differemus, palam erit, etiam sine suo eandem excitationem, non modo maxime, sed & omnibus atque singulis se commendare. Itaque huc applicaverimus verba *d. Pauli*: *Quacunque, inquit, præscripta sunt, in nostram doctrinam præscripta sunt*. *** Immo certe, dictis locis radicata est doctrina, & observatio moralis de angelis, vel ore compellandis, ut nobiscum laudes divinas decantent.

Alterum eosdem excitandi modum diximus indirectum, eumque observamus, quando exercitium fidei, veræque pietatis non negligimus. Profecto enim, quum nos tales sumus, quales esse debemus, ut Deo placeamus: gaudent & angeli, &

* *Esaï*. XLIV, 23. cap. XLIX, 13. ** conf. *Hug. Gratius* in *Esaï*. c. XLIV, 23.

*** *Rom.* XV, 4.

excitantur, ut non modo congratulentur nobis, sed etiam nostri causa Deum celebrent. Ita quidem Servator testatus est, eos laetari de peccatore, pœnitentiam agente. * Quomodo vero lætabuntur, nisi ita, ut, ob factam homini conversionis gratiam, nomen Dei laudent certissime? Veræ pietatis consequens, & præmium est, ut Deus omni dono ac bono nos cumulare pergat. Jamque quasi nova ratione excitantur angeli: quippe qui suum esse putant, ut, quoties homo aliam a Deo gratiam ineat, toties illi gratias pro ejus salute agant. Immo, si minus id nostri gratia fecerint; facient tamen propter Deum, quem vident, hominibus benefaciendo, suam subinde augere gloriam: faciunt ergo, ne ille laude bonitatis privetur.

Hic speciatim adhuc observamus, præcipuam quamdam esse, angelos excitandi, rationem, quum sancti in terris, nunc cœtibus publicis, nunc aliis privatim institutis, nunc etiam singuli ac soli, Deo debitum cultum exhibent, & præsertim gratias pro beneficiis ore cordeque reddunt. Mihi quidem persusum est, angelos tum maxime, & nunquam certius, sanctis, eorumque cœtibus interesse, suaque sponte, & vel minus compellatos, jubilis jubila, laudationes laudationibus, hymnisque hymnos & jungere, & addere. Fieri omnino nequit, ut fileant cœli, festivitates celebrantibus sanctis in terra: nec intermittere possunt angeli, quin, laudante DEum homine quocumque pio, Dominum & ipsi collaudent suum.

Hæc de modo excitandi angelos: Sequitur, ut de *sine* dicamus. Quacumque vero ratione, sive directe, sive indirecte, id agimus, ut angelos excitemus, omnis ea excitatio eo tendit, ut angeli nobiscum, nosmet cum angelis gloriam DEI ter opt. max., & in cœlis, & in terris promotum eamus. In hoc fine adquiremus, quatenus eum obtinemus; est enim *ultimus atque summus*. Sed, quum nunquam satis obtinere possimus, nunquam nostri cessare debent ætus, quin potius omni ratione id semper agendum, ut obtineamus magis. Nam, quæ vere summa, immensa, ac infinita est gloria Dei, eam quomodo ita laudibus extolles, & celebrabis, ut non ultra debeas? Atque hinc sancti angeli

---

* Luc. XV, 10.

geli in cœlis se invicem incendunt: hinc quoque, ad eorum imitationem, pii & sancti in terris, nec se invicem, immo nec angelos excitare, intermittunt.

Ceterum *finis* hic dantur alii, *intermedii*, iique specialiter spectandi, quum voce compellantur angeli, pieque postulantur, ut Deum nobiscum celebrent. *Remotive* non minus, quam positive, de his dicendum est. Angelos excitando non id agimus, ut eos segnitiei vel somnolentiæ arguamus, quasi illi, non admoniti, immemores sint officii, & laudatione supersedeant: Absit! Quin potius, quia sunt angeli laudis, Deo tribuendæ, studiosissimi, & sponte currunt: ideo eos, ut laudes, quas nos singulari ratione decantandas cupimus, nobiscum & nostri gratia decantent, invitamus. Immo certe in dictis illis, quæ citavimus, biblicis sermo ad angelos directus est, ut nos omnino sciamus, non alium illis esse propositum summum finem, quam extollendæ Dei gloriæ. Deinde quoque compellamus eos, testandi adfectus nostri causa, sive, ut significemus, quomodo & nos in terris, quum sancti sumus, simus adfecti, quo Zelo gloriæ divinæ, quo laudandi ardore incensi. Nec enim sufficit sanctis, ut laudent soli, sed & alios excitant. Jungam hic verba *divi Chrysostomi*: * *Hoc, inquit, est animi valde incensi, hoc ardentis amoris, omnes excitare ad laudandum eum, qui amatur, hoc animi, qui magnam adfidue capit voluptatem in cogitatione de Deo, qui stupet & miratur ejus gloriam.* Omnino ardoris est, præsertim & eos, qui pro sua, qua gaudent, sanctitate perfecte Deum laudare possunt, hoc est, sanctos angelos sibi sociatos & adjunctos velle. Porro ad laudandum incitamus angelos, ad testandam magnitudinem gloriæ divinæ, & immensitatem beneficiorum ejus, quæ tanta sint, ut ab hominibus, præsertim solis, minus digne prædicentur. Hinc acute d. Hieronymus, & bene: ** *Ad laudem DEI sola hominum natura non sufficit jungantur & cœli.* Immo, quum immunda sint hominum labia, sanctos sibi spiritus jungere, decet. Insimul sic significamus, quanta sit præstantia laudum divinarum, tanta scilicet, ut angelicis buccis debeant de prædicari. Significamus, tanta a nobis fieri laudes DEI, quanti quidem omnino eas facere debent.

* Exposition. in Psalm. CXLVIII. ** Commentar. in Psalm. dicit.

debemus, ut propterea optimos, qui nobiscum laudent, requiramus. Rursus, quum angelos hortatum & excitatum imus, facimus certe, ut de jure nostro nobis prospiciamus, communionem, quam jam in terris cum ipsis habemus, in cælis vero perfecte habituri sumus, sancte servantes, ac omnino colentes. Simul iterum testatum imus, quam nobis gratum sit, nostram vocem cum angelis conjungere, & communi consensu DEUM laudare. Denique sub ista, quam sæpe dicimus, angelorum compellatione subest optima admonitio. Excitamus illos ad laudandum, ut nos potissimum ipsos exsuscitemus, & facta tam nobilium sociorum mentione, omnem nobis socordiam excutiamus. Et certe, si angeli laudibus divinis latantur, si illi gratias agunt DEO pro beneficiis, in hominum genus, nosque etiam singulos collatis, turpe est, nos his beneficiis non adfici, turpe, laudibus divinis non delectari angelico more. Hinc omnino David & Esaias verba, quibus cælos & angelos compellarunt, literis in notitiam omnium, spiritu divino impulsi, consignaverunt, non angelorum causa, sed, ut ipsorum exemplo homines admonerentur.

Restat, ut *quadam adjuncta* excitationis, ad angelos directæ, subjungamus. Primum illa pia dicenda est, respectu eorum, a quibus proficitur. Nostra hic facimus verba *divi iterum Chrysostomi*: "Est, inquentis, hoc sanctis in more positum, propter pium & gratum suum animum, ut quum Deo sint acturi gratias, adcersant multos laudationis socios, (præsertim & angelos,) & hortentur, ut hoc pulchrum munus secum obeant. Immo hoc singulare pietatis argumentum esse, ex consideratione finis, quem modo indicavimus, adparet. Deinde eadem excitatio grata & adcepta est angelis. Quamquam enim hi, ceu supra dictum, promptissimi sunt ad laudandum Deum, ut vel omnem excitationem anticipent: tamen, qui ipsorum itidem in celebrando Deo ardor est, multum gaudent iis, qui, eodem Zelo abrepti, de excitandis ac invitandis illis satagunt. Quare quoque certissimus effectus hic est, ut angeli omnem sui excitationem adtendant, seque Deum celebraturis socios omnino jungant. Denique hæc excitatio honorifica est, & gratissima Deo. Hinc certe Spiritus ipse Sanctus divi-

no;

* loco jam citato.

nos Vates, Davidem & Esaiam, compulit, ut Deum celebrantes, sanctos simul compellarent angelos, nobisque hoc facto exemplum prærent imitandum. Haud possunt Deo displicere, quin perplacere dicendi sunt, qui omni conatu adlaborant, ut laudetur Dominus.

Habetis jam, *Cives Academici*, O. O. *Honoratissimi*, habetis ea, quæ de angelis in celebrationem laudum divinarum nobiscum excitandis, meditati sumus. Vestrum erit, hæc non modo legere, sed & ita legere, ut certissimo tum Vobis, tum aliis sint usui. Vos obsecro ego, Vos omnibus precibus obtestor, & oro, ut quam commendatissimas primum vobis habeatis laudes Nominis divini. Gloriosissimum per se nomen hoc, & DEUS vester is est, qui ab omnibus ac singulis, omni, qua decet, ratione, omni & loco, & denique tempore, celebrari meretur, dummodo laudibus nostris, quantum satis sit, extolli possit. Hoc nomen ipsius, ut audiat DEUS gloriæ; * &, quemadmodum Patri gloriam omnem vindicat Filius: ** ita Filius ipse, ille quidem Crucifixus noster, Dominus gloriæ, *** nec non Spiritus sanctus Spiritus gloriæ, atque DEI est.* Vos igitur, quantum in vobis est, glorificate Dominum.

Nescio ego, quomodo Deus de Vobis meruerit peculiariter; hoc certe scio, longe optime de omnibus ac singulis promeritum esse: nescio, quanta Vobis contulerit; hoc scio, summa quædam, maximaque, & singularia singulis ab eo profecta. Vestrum est, hæc omnia & nosse, & adtendere. Neque tamen vestrum, in considerandis beneficiis, quæ Vobis conferuntur, subsistere; sed potius decet, de immenso quoque Dei erga omnes amore cogitare: immo &, quantum fieri potest, cognoscendum, quænam dona ac bona singulatim adcipiant alii. Omnis vero ea cognitio, cogitatio, consideratio eo tendet, ut benignissimæ Numinis laudes celebrentur.

In celebrando nomine divino, capiamus omnes exemplum ab angelis; &, quemadmodum Spiritus illi cœlestes alacres præcurrunt: ita nos, quo potuerimus incitatissimo cursu, sequamur. Cecinerunt illi, canunt in cœlis, canentque subinde:

) (2

Sanctus,

* Act. VII, 2. ** Joh. XVII, 24. *** 1 Cor. II, 8. * 1 Pet. IV, 14.

*Sanctus, Sanctus, Sanctus Jehovah Zebaoth ; plenitudo omnis terra gloria
ejus ! * Idem sit nobis in ore, sed multa cum devotione, frequen-
tissimum. Imitemur angelos, eo quidem sanctitatis studio, eo
ardore Deum celebrandi, ut, quos sequimur, eos simul excitemus.*

*O! si Vos omnes, o! Cives! essetis per fidem vere justii, fideles,
pii, integri vitæ, & sceleris puri, ut sic primum incitarentur men-
tes cœlestes, & instituant vobiscum latari, & propter vos gratias
Deo agere. Ceterum nos non possumus, quin vobis Psalmos, quos
supra citavimus, Davidicos jam integros commendemus: quip-
pe sunt, tum ad celebrandum DEum, tum ad excitandos vel
oretenus angelos, prorsus comparati. Agite jam in terris, quod
in cœlis estis acturi: Laudate Dominum! Laudate cum sanctis
ipsius angelis, ut vobiscum celebrent sancti ipsius Angeli!*

---

2 Esa. VI, 3.

P. P. Sub Sigillo Rectoratus
In Festo Michaelis
Anno O. R. MDCCXXXVIII.

nos Vates, Davidem & Esaiam, compulit, ut Deum sanctos simul compellarent angelos, nobisque hoc plurimum præirent imitandum. Haud possunt Deo displicere dicendi sunt, qui omni conatu adlaborantur Dominus.

Habetis jam, *Cives Academici*, O. O. *Honoratissimi* quæ de angelis in celebrationem laudum divinarum excitandis, meditati sumus. Vestrum erit, hæc non re, sed & ita legere, ut certissimo tum Vobis, tum a Vos obsecro ego, Vos omnibus precibus obtestor, & commendatissimas primum vobis habeatis laudes Nomi. Gloriosissimum per se nomen hoc, & DEUS vestrum ab omnibus ac singulis, omni, qua decet, ratione, & denique tempore, celebrari meretur, dummodo laudis, quantum satis fit, extolli possit. Hoc nomen inquit dicitur DEUS gloria; * &, quemadmodum Patri gloria vindicat Filius: ** ita Filius ipse, ille quidem Crucifixus Dominus gloria; *** nec non Spiritus sanctus Spiritus atque DEI est. * Vos igitur, quantum in vobis est Dominum.

Nescio ego, quomodo Deus de Vobis meruerit per hoc certe scio, longe optime de omnibus ac singulis per esse: nescio, quanta Vobis contulerit; hoc scio, suadendam, maximaque, & singularia singulis ab eo profectum est, hæc omnia & nosse, & adtendere. Neque profectum, in considerandis beneficiis, quæ Vobis conferuntur; sed potius decet, de immenso quoque Dei amore cogitare: immo &, quantum fieri potest, cognoscere quamnam dona ac bona singulatim adcipiant alii. Ceterum ea cognitio, cogitatio, consideratio eo tendet, ut bene Numinis laudes celebrentur.

In celebrando nomine divino, capiamus omnes ab angelis; &, quemadmodum Spiritus illi caelestium præcurrunt: ita nos, quo potuerimus incitatissimo cum mur. Cecinerunt illi, canunt in caelis, canentque

) (2

* Act. VII, 2. ** Joh. XVII, 24. *** I Cor. II, 8. * I Pet. I

